Srhljivo tu doli in tudi tam v vsemirju

Zagatni film "nemogočega" francoskega režiserja Gasparja Noéja Vrhunec udari gledalca v trebuh, Visoka družba Claire Denis išče motiv življenja v vesolju.

Špela Barlič

Film ***Vrhunec*** **Gasparja Noéja** je nezgrešljivo noéjevski film – vročičen, histeričen, demoničen, do obisti kinematičen vrtinec, ki se pred vašimi očmi odvije kot najhujša nočna mora, se vam kot vonj po gnilobi zažre v meso in vam zavozla želodec. Saj veste, če greste iz kina in vam ni vsaj malo slabo, potem najbrž niste gledali Noéja.

Skupina profesionalnih plesalcev se po skupni vaji prepusti zabavi v zapuščeni šolski telovadnici, ne vedoč, da jim je nekdo v pijačo podtaknil LSD, nakar se večer sprevrže v pravo revijo psihoze in najbolj pritlehnih človeških nagonov. Vsi Noéjevi običajni prijemi za ustvarjanje peklenske gledalske izkušnje so tu: narativna časovna elipsa, hipnotično pulzirajoča elektronska glasba, seks in nasilje, agresivno obarvana svetloba, labirint neskončno dolgih hodnikov, nenavadne postavitve kamere, mučni prizori, ki jih je težko gledati, a je gledalec spričo vsega, kar v temi kinodvorane napada njegove čute, preveč paraliziran, da bi odvrnil pogled. In rdeča, veliko rdeče. Tipičen Noéjev film in za gledalce, ki se z njegovimi deli še niso srečali, morda najboljša izbira za spoznavni večer z nepoboljšljivim filmskim šokatorjem.

Ob tem se seveda zastavlja vprašanje: je šokantna ekstravaganca sama sebi namen ali se za njo skriva še kakšno drugo sporočilo, morda celo politično? Dogajanje poteka pred ogromno, bleščečo francosko zastavo in nekje ob začetku čez platno prileti napis »francoski film in ponosni smo na to«. Dejstvo je tudi, da so plesalci etnično mešani, različnih spolov in spolnih preferenc. Prav tako lahko opazimo, da podtikanja droge obdolžijo muslimanskega plesalca, ki ni pil alkohola. Gre morda za podobo etnično in nacionalno mešane družbe, ki postaja vse bolj kaotična in kjer je za vsak izgred najlažje obdolžiti prvega muslimana, ki pride mimo? Morda, morda pa tudi ne. V prvi vrsti je to še vedno prvovrsten filmski udarec v trebuh. Vizualno fascinantna, tehnično dovršena, zagatna filmska izkušnja.

Gre v Vrhuncu morda za podobo etnično in nacionalno mešane družbe, ki postaja vse bolj kaotična in kjer je za vsak izgred najlažje obdolžiti prvega muslimana, ki pride mimo? Morda, morda pa tudi ne. arhiv Liffa

Visoka družba

V sekciji Kralji in kraljice smo videli še en film, prepojen s krvjo, spermo, urinom, materinim mlekom in drugimi telesnimi izločki, še eno morasto, na en sam utesnjujoč, mrakoben interier omejeno kontemplacijo o ljudeh na robu norosti, le da se dogaja v nedoločeni prihodnosti v vesolju. Na vesoljskem plovilu spremljamo skupino na smrt obsojenih zapornikov, ki kot poskusni zajčki plujejo proti črni luknji, da bi pridobili podatke o njeni rotacijski sili kot možnem viru energije za Zemljane, medtem ko poskuša zdravnica dr. Dibs (**Juliette Binoche**) z umetnimi oploditvami v vesolju ustvariti novo življenje. Čeprav je vedno enigmatična francoska »auterka« **Claire Denis** svoj prvi angleško govoreči film *Visoka družba* postavila v strašljivo praznino vsemirja, jo še vedno zanimajo temeljni parametri človeškosti. Kaj ostane človeku, prisiljenemu v sobivanje s skupino neznanih ljudi v izolaciji, ko se ove, da je na poti v pogubo? Ostanejo mu osnovne biološke funkcije in vzgibi, kot kaže primer zapornika Monteja (**Robert Pattinson**) in njegove hčerke, pa tudi imperativ živeti za drugega, ki očitno edini motivira življenje ne glede na okoliščine. ×